

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84—, polletno Din 42—, mesečno Din 7—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15420.

Leto III.

Ljubljana, 30. maja 1931.

Štev. 22.

Načrt.

Delo brez načrta je delo brez uspeha. Stavbenik, ki sestavlja načrt za zgradbo poslopja, mora računati predvsem s terenom, na katerem bodo stali temelji bodoče zgradbe. Temelji morajo stati na sigurni podlagi, dovolj močni, da vzdrži njihov pritisk in pritisk zgradbe, katero imajo nositi. Od temeljev, njih jakosti je odvisno, kako se sme stavba razvijati; koliko sme biti visoka, kako masivna, da zamorejo vzdržati njeno težo in da jo zamore vzdržati teren, na katerem ti stojijo.

Pred sestavo, da, pred zamislekom načrta je tedaj potrebna točna proučitev primernosti in sposobnosti terena. Tudi navidezno neprikladno zemljišče se dá urediti tako, da odgovarja zahtevam. Vprašanje je samo, če ni ureditev v zvezi s tako velikimi stroški, da bi se izvršitev načrta vsled njihove višine ne izplačala? V takem slučaju je treba načrt skriti in ga prilagoditi danim terenskim pogojem, da ne pride do razočaranja. Niso osamljeni slučajji, ko se je dovršena zgradba porušila. Ne toliko zaradi pre slabih temeljev, tudi ne vsled napak v načrtu ali konstrukciji, marveč radi terenskih pogojev samih.

Analiza vsakega projekta sestoji tedaj iz sledečih glavnih činiteljev:

1. zamisel,
2. pogoji,
3. načrt in
4. izvršitev.

Načrt ni potreben samo stavbenikom; vsako podjetje mora biti zgrajeno na po-

dlagi točnega načrta. In vsak načrt slo ni na istih činiteljih.

V trgovini načrt ni potreben samo za ustanovitev novih, temveč tudi za preureditev, razširjenje ali za ozdravljenje že obstoječega, prav tako pa tudi za skrčenje, opustitve in druge omejitve v obstoječem podjetju. Napačna je tudi domneva, da je načrt potreben samo za izvršitev stalnih, trajnih podjetij; vsaka poedina akcija, če tudi samo enkratna, potrebuje prav tako stvarnega načrta.

Ako si bližje pogledamo posamezne činitelje, ki so potrebni za izvršitev podjetja iz trgovskega stališča, je začetek vsega: zamisel.

Človeku, ki ima mnogo zamisli, pravimo, da je iznajdljiv. Vsakdo ima v življenju več ali manj srečnih trenutkov, ko se mu porajajo različne zamisli. Od zamisli, preko proučitve pogojev in izdelave načrta pa do njegove izvršitve je dolga pot. Večji del dobrih zamisli propade vsled človekove omahljivosti. Dobra zamisel je zavržena, ker se ni hotel baviti podrobneje z njo. Včasih komodnost, največkrat pa strah pred zaprekami prepreči nadaljni razvoj zamisli, ki zapade v pozabljenje. Kasneje morda se spomnite, da vam je vaša zamisel ukradel nekdo drugi in se okoristil z njo. Tedaj je običajno že prepozno.

Odkrito zamisel, pa naj se je porodila v vas samih ali vam jo je ponudil slučaj, gojite skrbno, če tudi se vam morda v prvem hipu vidi neizvedljiva. Vsako delo ob svojem času. Mogoče ni daleč tre-

nutek, ko postane tudi navidezno nedosegljiva zamisel izvedljiva.

Predno pa se odločite o zamisli sami, jo morate dobro ogledati od njenih dobrih, še mnogo natančneje pa od njenih slabih strani.

Šele tedaj, ko ste se prepričali, da je zamisel res dobra, če tudi navidezno težko izvedljiva, pričnite študirati **pogoje**, ki so potrebni za izvršitev in uspeh.

Glavni del teh pogojev leži v vas samih, v vaših zmožnostih, v delavoljnosti in v vztrajnosti.

Drugi del pogojev se nanaša že na izvršitev zamisli in obsega finančno plat celega projekta. Izkušnja uči, da se prav tu mnogi uračunajo in obtičijo na sredi dela vsled pomanjkanja potrebnih denarnih sredstev. Zato morate biti pri proučevanju finančnih pogojev, lastne kreditne moči in pri določitvi višine potrebnih denarnih sredstev zelo širokopotezni, in rajše računajte, da bo izvedba načrta zahtevala večja sredstva kot ste jih izračunali vi.

Pri tem ne smete, zlasti ne pri trgovskem podjetju, računati samo s kapitalom, ki ga potrebujete do izvršitve načrta; zakaj običajno šele tedaj nastopi največja potreba po njem. Izvršitev načrta in vzdrževanje podjetja zahtevata prav tako svoje kredite.

Nasprotno pa naj vas ne oplašči odkritje, da vaša finančna moč za izvršitev projekta in za napredovanje podjetja ne zadošča. Iz te zagate sta dva izhoda: 1. morda se da zamisel (vsaj začetno) izpeljati v nekoliko skrčenem obsegu in 2. so mogoče vendarle vaše kreditne sposobnosti večje kot ste vi z njimi kalkulirali.

V slučaju, da se odločite vsled pomanjkanja razpoložljivega kapitala za izpeljavo zamisli v skrčenem obsegu, naj bodo te omejitve v načrtu izvedene tako, da je moči brez posebnih dodatnih izdatkov podjetje razširiti na starih temeljih. Iz malega raste veliko. In skoraj ni zamisli, ki bi ne prenesla takih omejitev, zlasti če že pri njeni početni izvedbi računate s poznejšim razširjenjem.

Mogoče pa tudi pri zbiranju podatkov glede začetnega kapitala niste bili dovolj natančni. Kapital ni samo razpoložljiva

ali v banki naložena gotovina. Tudi ne samo tista kreditna moč, ki jo upate pri denarnem zavodu izkoristiti z vso gotovostjo na podlagi varne vknjižbe na nepremičnine. Ali ste računali pri tem tudi s poroštvom, ki ga utegnete najti v sorodstvu, med bližnjimi prijatelji? Seveda ne zidajte z gotovostjo tam, kjer so danes tudi najmanjše možnosti, da vam izpodleti!

Včasih najdete potrebna sredstva tudi v tem, da neke drugod odvezamete in uporabite rentabilnejše. Uporabite sploh vse možnosti, da mobilizirate mrtvi kapital in ga naložite plodonosnejše.

Različna trgovska podjetja dopuščajo tudi kalkulacijo na podlagi eskompta menic, kar je važno zlasti za poznejše delovanje. Posebno pri trgovini na obroke je sedaj uobičajena garancija z menicami, ki jih morda vaš denarni zavod proti vašemu sopodpisu vnovči. — To je poglavje zase, o katerem izpregovorimo posebej.

En zadnji izhod iz te zagate je ustanovitev družbe. Česar ne zmorete sami, zmoreta dva, trije ali več.

Za izvršitev kratkotrajnih trgovskih podjetij, nanašajočih se samo na gotove kupčijske sklepe ali na izvedbo kakega drugega enkratnega podjetja, je primerna oblika konzorcijev. Konzorcionalna pogodba sliči v takem slučaju navadni trgovski pogodbi v obliki dopisa ali več dopisov. — Manjša in srednja, pa tudi večja, trajna trgovska podjetja se večkrat uresničijo v obliki družb z omejeno zavezo, ali v obliki komanditnih družb. Za ustanovitev nekaterih je tudi združna oblika primerna. Pri izvedbi velikih, trajnih podjetij se morda poslužite oblike delniške družbe. — Tudi tu se moramo zaenkrat omejiti samo na omenitev raznih izhodov, dočim se s trgovinskimi družbami, kot sredstvom za izvršitev za misli pobavimo obširneje kasneje.

S tem je na kratko obrazložena finančna proučitev pogojev v glavnih potezah.

Tretji in najvažnejši del pogojev, preko katerega nikdar ne prihajajte k izdelavi načrta, oziroma k njegovi izvršitvi, je vprašanje, če je projektu dana možnost trajnega obstoja in njegove rentabilnosti. Izjemna pravila gredo

včasih preko tega vprašanja in dopušča-
jo tudi izvedbo nerentabilnih zamisli.
Vedno gre v takih slučajih za javna
dela, služeca vsem ali vsaj večini. Tr-
govsko podjetje pa ne sme in ne more
poznati takih izjem.

Za obstoj trgovskega podjetja je pro-
učitev terena v tem, da natančno preso-
dite, koliko odjemalcev utegnete nave-
zati na trgovino in s kakšno višino let-
nega prometa smete računati. Tudi ob-
stoječi konkurenci posvetite posebno
pozornost; poleg tega pa ne puščajte v
nemar presoje konsumne moči svojega
delokroga.

Ko smo proučili pogoje in s tem ugo-
tovili kompaktnost terena, smemo šele
preiti k izdelavi načrta.

Dočim se pri stavbah načrt ravna po
nosilni sposobnosti terena in temeljev,
sloni trgovčev načrt na terenu možnosti
prodaje in na temeljih njegove finančne
in strokovne sposobnosti. Po tem se
ravnaj zgradba, da bo dovolj solidna in
odporna.

kazlika med gradbenim in trgovskim
načrtom je tudi ta, da je gradbeni na-
črt realiziran s tistim trenutkom, ko je
stavba dovršena, trgovčev načrt pa z

ustanovitvijo podjetja prehaja šele v
svojo najvažnejšo fazo, sledečo izvršit-
vi, to je v obratovanje, vodeče k uspehu.

Trgovčev načrt obsega delovni pro-
gram, zgrajen na podlagi opisanega
proučevanja in določa smernice in na-
čin izvršitve zamisli.

Vsi glavni činitelji, ki so potrebni za
sestavo načrta se zlivajo tu v eno samo
točko: v izvršitev.

Trgovina je večno gibanje, zahtevajo-
če vedno novega priliva pogonske sile.

Trgovina ne sme poznati konserva-
tivnosti; njena pot mora vedno vzpored-
no z duhom časa; večno pomlajevanje
priča o njenem življenju; starokopitnost
je znak nazadovanja in oznanjevalka
skorajšnjega pogina.

In trgovina zamore uspevati in napre-
dovati le tedaj, če ima vse v njej pečat
sodobnosti in spričevalo solidnosti, iz-
dano od javnega mnenja.

Teh glavnih smernic naj se trgovci
pri izvrševanju svojega programa drži.
Zapreke naj ga ne strašijo, marveč vz-
podbujajo k novemu delu, k odpravi
pogrešk, iz katerih so bile porojene,
in uspeh gotovo ne izostane.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Vodje posameznih obdelovališč lesa
pri poedinih produkcijskih odsekih mo-
ramo pozvati, da store v svojem delo-
krogu isti pregled, ker je seveda vred-
nost polobdelanega in docela izdelane-
ga, merkantilnega lesa večja kot vred-
nost neobdelanega. Ker tega lesa še ni-
smo prevzeli na skupno oddajno skladi-
šče, ga seveda ne vpišemo pod račun
blaga (lesa), marveč je še vedno vklju-
čen kot debet dotičnega produkcijskega
odseka nasproti centrali v knjigi pro-
dukcije, kjer moramo na podlagi izro-
čenih nam seznamov o stanju zaloge na
zaključni dan tudi pri ocenitvi vredno-
sti upoštevati višjo vrednost obdelanega
lesa in jo po tej višji ocenitvi knjižiti
kot stanje v računu produkcije.

Popis blagovnih zalog koncem leta

mora biti urejen pregledno, ker ni va-
žen samo kot podatek za sestavo bilan-
ce, marveč nam dobro služi tudi kasne-
je kot statistični pomoček.

Urejen naj bo po skupinah, vrstah in
dimenzijah na običajnem obrazcu z dve-
ma denarnima stolpcema, v katerih pr-
vega vpišemo za izkazano lastno ceno
lastno vrednost posamezne dimenzije
iste vrste. Ko smo eno vrsto lesa popi-
sali, potegnemo pod vpisane vrednosti
črto ter skupno vrednost vseh dimenzij
iste vrste vpišemo v zadnji denarni stol-
pec, katerega končna skupna vsota iz-
kazuje skupno vrednost zaloge na za-
ključni dan.

Pregleden popis zalog bo tedaj urejen
sledeče:

1	2	3	4	5	6		7	
Predmet	Število komadov	Povprečna kubatura	Skupna kubatura	Cena za m ³	Vrednost		Skupna vrednost	
					Din	p	Din	p

V prvi stolpec vpišemo naziv blaga, in sicer najprej v posebni vrsti **skupino** (n. pr. smreka-jelka), v sledeči pa **vrsto** (n. pr. hlodi, rezani les, trami), za tem sledi vpis posameznih dimenzij v poedinah vrstah.

V drugi stolpec vknjižimo število komadov, kakor smo jih našli na zalogi.

V tretji stolpec zabeležimo povprečno kubaturo poedinega komada. (Navodilo za izračunanje povprečne kubature objavimo posebej.)

V četrti stolpec vpišemo skupno kubaturo, ki jo dobimo na ta način, da število komadov pomnožimo s povprečno kubaturo posameznega komada.

Peti stolpec naznača **lastno vrednost**

kubičnega metra, postavljenega na odajno skladišče.

Šesti stolpec pa izkazuje skupno vrednost vseh komadov poedinah dimenzij, ki jo izračunamo na ta način, da število skupne kubature v četrtem stolpcu pomnožimo s ceno poedinega kubičnega metra.

Ko smo zaključili s popisom ene vrste, n. pr. smreka, rezani les, in zabeležili v šestem stolpcu vse vrednosti poedinah dimenzij, potegnemo pod zadnji znesek črto, seštejemo vrednosti, in skupno vrednost ene vrste radi lepšega pregleda in lažjega končnega izračunavanja vknjižimo v zadnji — sedmi — denarni stolpec.

Dalje sledi.

Gospodarske beležke.

Uspeh naše tranše stabilizacijskega posojila.

Naš delež pri podpisu stabilizacijskega posojila v višini 50 milijonov frankov je bil podpisan že v začetnih dneh po razpisu, kar ponovno priča o likvidnosti domačega denarnega trga, kakor tudi o zaupanju v našo finančno politiko.

Iz Zveze trgovskih gremijev.

Na zadnji seji Zveze gremijev se je obširno razpravljalo o potrebi revizije zakona o neposrednih davkih, kakor tudi tarif in ležarinskih najemnin, ki so spričo naraščajoče krize vedno neznosnejše.

Doklada za Zvezo gremijev se določi enotno na 15 Din za vsakega člana.

Občni zbor se skliče za 6. in 7. junij v Ljubljano ter bo poleg običajnega dnevnega reda razpravljal tudi o davčnih in tarifnih potrebah trgovstva in zavzel topogledno enotno stališče, vsled česar je potrebna polnoštevilna udeležba.

Naše borze.

Iz ravnokar objavljenih zaključkov poslovnih poročil posnemamo, da se je devizni in valutni promet na naših borzah v zadnjih štirih letih razvijal sledeče (v milijonih dinarjev):

	Zagreb	Beograd	Ljubljana
1927.	2966	2057	394
1928.	2875	2145	954
1929.	3136	1813	979
1930.	3146	1742	957

Promet zagrebške borze je zadnja leta skoraj stabilen, tudi ljubljanska borza ima stalne številke, na beograjski borzi pa se kaže tekom zadnjih treh let nazadovanje deviznega prometa.

Poljedelske borze.

Kmetijsko ministrstvo dovršuje načrt za ustanovitev poljedelskih bon, ki bi bile na pomoč osnovanim kmetijskim zbornicam zlasti kar zadeva vnovčevanje poljskih pridelkov.

Nova konferenca o prometnem davku.

Z ozirom na razne želje gospodarskih korporacij, je finančno ministrstvo sklenilo sklicati novo anketo prizadetih interesentov, na kateri se bo sklepalo o potrebnih reviziji nekaterih tarifnih postavk zakona o davku na poslovni promet.

Naša trgovska akademija.

Dne 22. t. m. se je v sejni dvorani Zbornice TOI pod predsedstvom g. Ivana Jelačina vršil občni zbor društva »Trgovska akademija«, ki je bil eden najpomembnejših od njegove ustanovitve, ker je neumorno in nesebično delo odbora in še posebej prizadevanja predsednika g. Ivana Jelačina rodilo zaželeni sad in je zgradba poslopja trgovske akademije zagotovljena s tem, da je država določila letno proračunsko postavko 400.000 Din, ki bo služila za amortizacijo gradbenega posojila v znesku 4.7 milijona dinarjev.

Iz poročila društva posnemamo, da šteje 94 rednih, 9 ustanovnih in 6 podpornih članov. Gradbeni fond društva znaša 570.819 Din, gradbeni fond pri Zbornici TOI pa 479.800 Din, tedaj skupno že nad milijon dinarjev, zbranih s požrtvovalnostjo in položeni na oltar za izobrazbo, služečo napredku naše trgovine.

Plenarna seja Zbornice TOI.

Za 6. junij je sklicana plenarna seja Zbornice TOI s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika. 2. Račun za leto 1930. 3. Poročilo o skupnem davku na poslovni promet. 4. Krošnjarstvo in detaljno potovanje. 5. Trgovinske pogodbe. 6. O obrtovanju brez obrtne pravice. 7. Poročilo o poslovanju Zavoda za pospeševanje obrti. 8. Tajna seja.

Državni dohodki iz taks in trošarin.

Pravkar objavljeni izkaz dohodkov države iz taks in trošarin za mesec april kaže, da so se ti dohodki letos vsled splošne krize znižali ter znašajo dohodki in take 95 (lani 101.2) milijonov Din, dohodki iz trošarin pa 56.1 (lani 63.9) milijona dinarjev.

Za skupne zbornice.

Po ponesrečenem poizkusu nekaterih obrtnikov, ki so — izrabljajoč deloma svoj zaupni položaj — delali na to, da bi prikazali javnosti del obrtništva v Sloveniji kot načelno nasprotujočega sistema skupnih gospodarskih zbornic, se dnevno množijo izjave obrtnih plasti, dokazujoče, da se v Sloveniji niti o kaki manjšini, ki bi nasprotovala skupnim zbornicam, ne more govoriti. Izjave vodilnih krogov obrtništva pričajo, da gre le za nekatere osamljence, katerim ti ne priznavajo niti legitimarnosti. Ponovno se je enoglasno za sistem skupnih zbornic izrazila ena najmočnejših obrtnih panog: Zveza gostilničarskih zadrug na svojem zadnjem zborovanju v Mariboru.

Naši prejemki iz reparacij.

Iz letnega poročila Mednarodne reparacijske banke je razvidno, da je naša država tekom poslovnega leta prejela iz računa reparacij 76.6 milijona švic. frankov.

Danska kot odjemalec za naše sadje.

V Kopenhagenu ustanovljeno društvo za pospeševanje trgovinskih vezi med Dansko in Jugoslavijo »Dansk-Jugoslavik Handelskab« želi stopiti z našimi sadjarji in izvozniki v zvezo radi večjega plasiranja sadja na Danskem potom dobro organizirane sadne borze v Kopenhagenu, ki prevzema sadje v konsignacijo in ga prodaja na posebnih aukcijah vsak torek. Tam se oskrbi tudi sortiranje in pakiranje sadja. Pojasnila interesentom daje gornja družba v Kopenhagenu, Gl. Torv 24, kamor naj se pismeno obrnejo.

Privilegirana družba za izvoz živine

Po vzorcu Privilegirane izvozne družbe so bila te dni sestavljena in predložena trgov. ministru v odobritev pravila za ustanovitev Privilegirane družbe za izvoz živine, ki prične po vsej priliki poslovati že sredi julija.

Trgovinska pogodba s Češkoslovaško stopa s prvim junijem v veljavo, vsled česar je upati, da se zopet nekoliko ožiri naša zunanja trgovina, ker so se obojestransko odlašale razne dobave in sklepi.

Za prepoved montaže starih strojev v tekstilni industriji.

Dodatno k že javljeni prepovedi uvoza starih strojev je Savez tekstilnih industrijalcev naslovil na ministra za trgovino in industrijo spomenico, v kateri zahteva, naj se tudi montaža strojev v tekstilni industriji stavi pod državno in strokovno nadzorstvo, ki naj pazi na to, da se pri obnovah in preureditvah v naši tekstilni industriji montirajo samo popolnoma novi, nerabljeni, moderni stroji, ker so se opetovano pojavili slučajji, da so nekatere inozemske tvrdke s svojimi nemodernimi, obrabljenimi stroji ustanovile tvornice pri nas, dočim so doma nadomestili stare stroje z novimi.

Zagreb vabi industrijo.

Zagrebski občinski svet se trudi, da privabi v mesto čimveč industrije. V ta namen je nakupil obširna zemljišča v vrednosti 20 milijonov dinarjev, kjer naj bi se razvila industrijska podjetja, katerim namerava kupljena stavbišča odstopiti pod zelo zmernimi pogoji. — Poleg tega nudi mesto industriji posebne trošarinske olajšave za uvoz surovin in strojev in davčne olajšave za zgradbe, ki naj bi bile 20 let proste vseh mestnih davščin. Poleg tega pa nudi mesto industriji cenen električni tok (1:30 do 0:80 Din) za kilovat pri porabi od 100.000 kilovatnih ur naprej. Tudi obrtnim podjetjem se nudi cenena struja, ki stane 2 Din pri porabi 10.000 kilovatnih ur do Din 1:30 pri porabi 100 tisoč kilovatnih ur.

Poslabšanje tujkega prometa.

Deloma radi zapoznele zime, deloma pa tudi zaradi splošne gospodarske krize se letos opaža manj tujcev na naših letovišjih, kar se posebno močno občuti v Dalmaciji.

Tudi Zagreb gradi trgovsko akademijo.

Obenem z odobritvijo načrtov zgradbe poslopja za trgovsko akademijo v Zagrebu, je trgovinski minister g. Demetrović izdal odredbo, naj se natečaj za zgradbo, ki je proračunana na 45 milijona dinarjev, takoj razpiše.

Kateri obrati se smatrajo za trafike.

Na podlagi zakona o zaščiti delavstva ter v zvezi z uredbo za odpiranje in zapiranje obratov objavljajo »Službene Novine« sledečo izpremembo glede trafik, ki stopa takoj v veljavo: Točka 5. čl. 47. se izpremeni in se glasi: Kot samostojne maloprodajalne tobaka se razumejo tiste prodajalne, ki prodajajo tobake izdelke, tobaki papir, kolke poštne znamke, dopisne karte, razglednice in srečke državne razredne loterije, kadilske potrebščine in pisarniški material na drobno.

Potni listi in davčna potrdila.

Doslej je bilo treba za izstavo potnega lista predložiti tudi potrdilo o plačanih davkih, kar je bilo zlasti za naše trgovce v tem težkem času mnogokrat zelo škodljivo. Finančni minister je uvedel to ter je določil, da se naj zahtevajo potrdila o plačanih davkih in tudi o vseh drugih javnih dajatvah samo od onih oseb, ki se trajno izselijo iz države. Za navadni povratni potni list pa od slej teh potrdil ne bo treba več prilagati prošnjam.

Dobri izgledi za sadjarstvo.

Po poročilu poljedelskega ministrstva je stanje sadovnjakov v državi ugodno. Posebno dobro kažejo letos slive zaradi ugodnega vremena in akcije za uničevanje škodljivega mrčesa ter jabolka.

Najboljše jačarice.

Poročali smo že o poizkusni tekmi kokoši - jačaric, ki se vrši v Velikem Bečkereku po skupinah devet kokoši z enim petelinom. Poizkusna tekma bo trajala 100 dni.

V začetnih desetih dnevih so se najboljše odrezale rujave »orpingtonke«, štajerske kokoši pa so bile na zadnjem mestu. Do 10. maja pa se je stanje močno spremenilo ter stoje na prvem mestu »štajerke« z 236 jajci, sledijo jim bele »orpingtonke« in »lenghornke« z 233 jajci, navadne domače kokoši so jih znesle 200, »ajlandke« 195 in 189 komadov, »plimutrok« 188 in 184, potem zopet dve skupini »lenghornk« s 182 in 180 komadi ter končno »golovratke« s 179 jajci.

Skrčenje hmeljnikov.

Po poročilu srednjeevropskega hmeljskega urada v Žatcu so bili tekom zadnjih dveh let hmeljski nasadi skrčeni:

na Čehoslovaškem za	35—40 %
v Nemčiji za	30 %
na Poljskem za	30 %
na Madžarskem za	25 %
v Jugoslaviji pa:	
Savinjska dolina za	45 %
Vojvodina	80 %

Tvornica za okensko steklo v Pančevu.

V Pančevu se je ustanovila družba za zgraditev tovarne okenskega stekla, katerega smo doslej uvažali letno povprečno po 1200 vagonov iz inozemstva. Tovrnica, ki prične obratovati po vsej priliki že prihodnje poletje, bo zaposlovala začetno 200 delavcev in 30 uradnikov ter bo imela letno kapaciteto 800 vagonov in bo v stanu kriti dve tretjini naše potrebe.

Kalifornijska jabolka strupena?

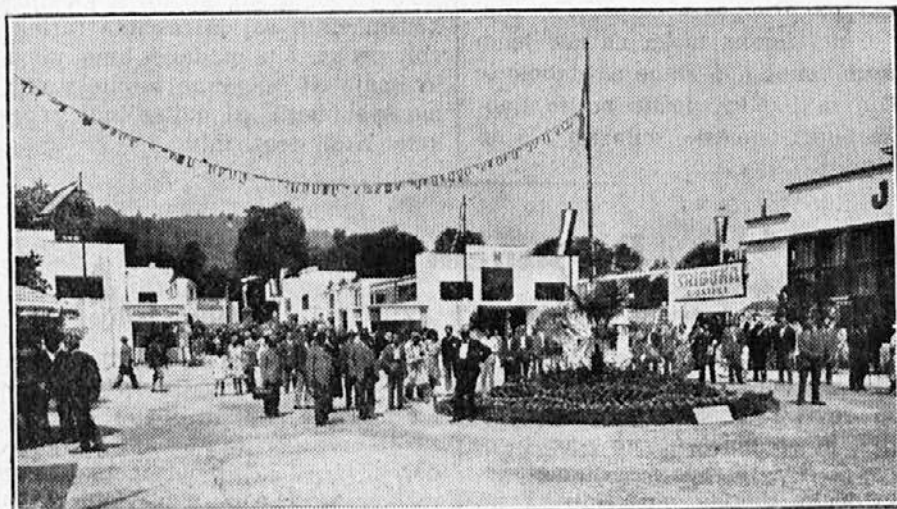
Kalifornija nam dela s svojim sadjem v Evropi veliko konkurenco. Te dni pa je Poljska vlada prepovedala uvoz jabolk iz Kalifornije, ker so poskusi dogladi, da izvozniki posipajo jabolka z arsenikom, da se obdrže dalj časa sveža. Strup je sicer samo na koži sadja, vendar v taki množini, da je zdravju nevarno.

Nadaljevanje pogajanj z Avstrijo.

Prekinjena trgovinska pogajanja z Avstrijo se nadaljujejo 1. junija na Dunaju, kamor so naši delegati že odpotovali.

Prva obsodba po vinskem zakonu.

Okrajno sodišče v Vršču je te dni obsodilo desetino tamošnjih vinskih trgovcev na občutne zaporne in denarne kazni radi mešanja in ponarejanja vin.

XI. VELESEJEM V LJUBLJANI

se bo vršil od 30. maja do 8. junija. Z velesejmsko legitimacijo je dovoljen popust 50 odstotkov na železnici. Najnikdo ne zamudi ogledati si te velike, krasne prireditve, ki presega vse dosežanje. Rekordno število domačih in inozemskih tovarn razstavi najrazličnejše blago. Zlasti opozarjamo na odelke tek-

stila, usnja, papirja, pohištva, strojev, kovin, poljedelskih strojev, moderne higijene, kunccev in umetniške razstave. Legitimacije se dobe pri Putniku, denarnih zavodih, trgovskih organizacijah, železniških postajnih blagajnah, itd. in direktno od velesejmskega urada.

NARAŠČANJE HRANILNIH VLOG.

Značilno za gospodarsko razpoloženje pri nas je dejstvo, da vrednost hranilnih vlog neprestano narašča; na drugi strani pa se kriza poostruje, ker manjka razpoložljivega investicijskega kapitala za javna in druga dela, kar priča o pomanjkanju podjetnosti pri kapitalistih. Pri zavodih, včlanjenih v korporaciji denarnih zavodov za Jugoslavijo je bilo koncem lanskega leta naloženih 13.880 milijonov dinarjev vlog in vlog na tekoči račun; koncem februarja pa že 14.170 milijonov. Tekom dveh mesecev so tedaj vloge narastle za 290 milijonov dinarjev. Če vzamemo povprečno šestdostotno obrestno mero, bi imele

tudi ob kapitalizaciji obresti vloge narasti le za 138 milijonov. Upoštevati pa moramo, da se pri denarnih zavodih med letom le v izjemnih slučajih obresti pripišejo h kapitalu; večinoma se pripisi (kapitalizacija) obresti izvrše ob preteku polletja, oziroma ob sklepu poslovnega leta. Prirastek gre tedaj na račun novih naložb ter je bil ta denar zopet dvignjen iz raznih investicij, tedaj potegnjjen iz obtoka in vržen v mrtvo stanje, od katerega ima dobiček samo rentir. Dokler se bo denar odtegoval prometu in mrtvo nalagal v tako velikih množinah, ni misliti na sanacijo gospodarske krize.

MADŽARSKA MOKA V NAŠEM PRIMORJU.

Navzlic visoki carini, transportnim stroškom in drugim uvoznim carinam se vedno bolj pojavlja v našem Primorju madžarska moka, ki prihaja k nam iz Reke preko Sušaka. Moka št. »0« stane na Reki 180 Din, naša carina 110 Din, tedaj je madžarska moka navzlic temu še mnogo cenejša in stane na debelo le 290 Din za 100 kg, dočim notira ljubljanska borza banatsko nularico 375 do

380, bačko pa 360—365 Din franko slovenska postaja.

Velemlini in veleizvozniki so mnenja, da je tu potreba ukreniti zopet kake izjemne mere. Trgovci pa ne uvidimo te potrebe, ki ni na korist kmetu, niti konsumentu; saj je zaščitna carina dovolj visoka. Žita pa danes kmet nima nič in imajo od čezmerne zaščite profit samo špekulanti, pa naj se tudi krijejo v katerihkoli družbah!

Po širnem svetu.

Nemčija zahteva revizijo reparacij.

V gospodarskih in političnih krogih Nemčije se vedno bolj poudarja potreba po reviziji reparacijskih bremen Nemčije, ki so določene na zlati bazi. Zahteve po reviziji reparacij utemeljujejo s kritičnim stanjem gospodarstva, na drugi strani pa z dejstvom, da blagovne cene padajo, vsled česar raste kurz zlata.

Deficit Združenih držav.

Po uradni cenitvi znaša deficit Zruženih držav Amerike v tekočem proračunskem letu skoro milijardo dolarjev (55 milijard dinarjev), vsled česar bo prišlo gotovo do novih davčnih obremenitev.

Težki deficit Italije.

Državna bilanca Italije za tekočo perijodo je zaključena s koncem marca ter izkazuje 1.427 milijonov lir deficita, za katerega bo težko najti kritje v bodočem, že itak preobremenjenem proračunu, zlasti ker so notranji in zunanji dolgovi Italije medtem narastli že na skupno vsoto 89.104 milijonov lir.

Padanje tečajev v Berlinu.

Na berlinski borzi se baisse še vedno nadaljujejo ter je večina vrednostnih papirjev padla že za 10—15 odstotkov.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na obroke

Veliki dobički čehoslovaške industrije in bank.

»Venkov« statistično dokazuje, da je navzlic težki gospodarski krizi in veliki brezposelnosti večina čehoslovaške težke industrije in bančnih podjetij izkazala večje dobičke in večjo dividendo kot lani. Ker gre ta dobiček spričo omejitev v produkciji na škodo večine, pa tudi na škodo države same, poziva »Venkov« vlado, naj s primernimi ukrepi napravi konec nenormalnemu razmerju med zaslužkom velikih in malih.

Čehomoravska tvornica strojev kot konkurentinja »Škode« izkazuje sama ob 37.5 milijona Kč delniškega kapitala 740 milijonov rezervnih fondov in za lansko leto 34.8 milijona Kč čistega dobička ter bo izplačala skoraj 69% dividendo delničarjem.

Neuspeh londonske žitne konference.

Dne 23. t. m. se je zaključila londonska žitna konferenca — brez kakega sklepa, ker so se stališča vseh delegatov križala in si nasprotovala. Soglasje je bilo doseženo samo v naziranju, da je produkcija žita prevelika ter da bi bilo potreba žitna polja skrajšati. Kdo naj prične s krčenjem in kako, se pa niso mogli dogovoriti.

Če primerjamo staro pesem kartelnikov, da je prevelika produkcija vzrok svetovne krize z izjavami treznih in nesebičnih gospodarstvenikov, ki trdijo nasprotno, da je velika produkcija vir blagostanja, moramo pritrditi slednjim, zlasti še, ko vemo, da je v Srednji Evropi milijone ljudi, ki si belega kruha navzlic toliki nadprodukciji ne morejo privoščiti.

Veliko posojilo Nemčiji?

Inozemsko, zlasti angleško časopisje, mnogo razpravlja o nekakem projektu velikega mednarodnega posojila Nemčiji v višini okroglo 27 milijard dinarjev, ki naj bi ji omogočilo izvršiti reparacijske obveznosti, katerih likvidacija je po preprečenju izvedbe carinske unije z Avstrijo postala otežkočena. Nemško časopisje te vesti zanikava, češ, da posojilo ni v interesu nemškega gospodarstva.

Trgovinska konferenca v Pragi.

Te dni zaseda v Pragi vsakoletna medparlamentarna, mednarodna trgovinska konferenca, katere se udeležuje okoli 100 delegatov iz 37 različnih držav. Jugoslavija je zastopana po našem praškem poslaniku dr. Kramerju.

Kakor vse druge, se bo tudi ta konferenca bavila z vprašanjem, kako najti izhod iz sedanje splošne krize.

Program, ki si ga je konferenca v to svrhu stavila, obeta veliko, kajti sestavljen je tako, da resnično odgovarja glavnim potrebam današnje dobe. Obravnavala se bodo vprašanja: 1.) omiljenja »arin«, 2.) omejitve brezposelnosti, 3.) odprava kratkoročnih, gospodarstvu škodljivih in uvedba dolgoročnih, cenениh posojil in slične zadeve.

Kakor je program lep, in bi njegova pravilna izvedba gotovo učinkovito vplivala na slabo gospodarsko stanje, si po dosedanjih izkustvih stoletja neuspešnih konferenc težko predstavljamo, da bi bil — razun običajnih resolucij, ki ostanejo vedno »klic vpijočega v puščavi«, dosežen kak pomembnejši uspeh.

Mednarodna hipotekarna banka.

Evropska komisija je z ozirom na težki položaj agrarnih držav Evrope sklenila ustanoviti v Ženevi mednarodno hipotekarno banko z delniškim kapitalom 50 (začetno 5) milijonov dolarjev, katere naloga bo iz lastnih sredstev, deloma pa potom mednarodnih obveznic oskrbovati agrarnim in hipotekarnim zavodom Evrope cenene dolgoročne in srednjeročne kredite.

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo Vaše odjemalce,
a Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek, ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vi!

Monopol žitnega uvoza na Čehoslovaškem.

V svrhu zaščite današnjega poljedelstva se je na Čehoslovaškem pod državnim pokroviteljstvom osnovala privilegirana delniška družba za uvoz žita, pri kateri so poleg države soudeležena tudi večja mlinska in zadružna podjetja. Družba bo imela izključno pravico za uvoz inozemskega žita, dočim bo notranja žitna trgovina slejkoprej prosta.

Slična privilegirana monopolna uvozna podjetja nameravajo uvesti tudi za vse druge vrste hranil, čemur pa se najdalekovidnejši gospodarski krogi protivijo, ker bi tako postopanje gotovo nalletelo na represalije v inozemstvu, ki bi škodovala čehoslovaškemu izvozu.

Grško-francoska trgovinska pogodba.

Pretečeno soboto je bila v Atenah podpisana trgovinska pogodba med Francijo in Grško ter tako ukinjeno brezpogodbno stanje. Grčija ima razne pogojne ugodnosti za uvoz vina v Francijo v letnem kontingentu 350.000 hl. Francija se je poleg tega obvezala kupiti letno večje množine grškega tobaka. Protikoncesije Grčije se nanašajo največ na industrijske izdelke.

PONESREČEN POSKUS USTVARITVE AVSTRIJSKO-NEMŠKE CARINSKE

Kakor stvari stoje po odločitvi zadnjega zasedanja Društva narodov, se splošno presoja, da je projekt popolnoma propadel. Svet Društva narodov je upravičeno osvojil mnenje, da bi ustvaritev ene carinske unije prisilila druge države, da v lastno samoobrambo osnujejo različne bloke v obliki carinskih unij, kar bi gotovo ne bilo v skladu z reševanjem vprašanja evropske gospodarske krize, marveč bi nasprotno še močno poostrilo medsebojno carinsko vojno, ki je sama eden največjih vzrokov neugodnega trgovinskega položaja.

Da je bila ta domneva popolnoma utemeljena, pričajo še dane odkritja raznih predrazgovorov za stvarjanje takih carinskih unij med evropskimi državami.

Tudi nemška in avstrijska gospodarska javnost priznava, da je »unija« poškopana s tem, da je izročena haaškemu sodišču v končno odločitev. To dejstvo

Tudi Francija najme konverzijsko posojilo?

V poučenih finančnih krogih kroži poloficijalna vest, da se bavi francoska vlada z načrtom, kako bi pretvorila obstoječe javne dolgove v eno samo posojilo, ker je razpoloženje denarnega trga v znamenju preobilice denarja v takem stanju, da bi imelo konverzijsko posojilo proti 3:5 do 4-odstotnemu obrestovanju siguren uspeh. Državnim financam pa bi seveda taka konverzija prinesla velike razbremenitve.

Mednarodna reparacijska banka.

Te dni se je vršil občni zbor Mednarodne reparacijske banke v Baslu, ki izkazuje za pretečeno leto 11½ milijona švic. frankov dobička. Delničarji dobijo 6% dividendo.

Novo inozemsko posojilo Čehoslovaški.

Vsled odpora socialistov se je prvotno določeni najem inozemskega dolarškega posojila Čehoslovaški skrčil od 75 na 50 milijonov dolarjev po kurzu 95 in proti obrestovanju 5,5%, tedaj tako po kurzu kakor po obrestovanju veliko ugodnejše kot naše stabilizacijsko posojilo.

dokazuje, da so se tako nemški kot avstrijski krogi dobro zavedali, da projekt ni v soglasju z mednarodnimi dogovori. Proti odločbi Društva narodov pa se ti dve državi ne moreta boriti, ker bi morali občutiti težke posledice orožja, s katerim to razpolaga, kakor: gospodarske, blokade, odpovedi kreditov in drugih učinkovitih sredstev.

**Schmoll
Pasta**

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	276.30	276.15
1 ameriški dolar	56.80	56.65
1 avstrijski šiling	8.—	7.97
1 belga	7.90	7.85
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.684	1.68
1 francoski frank	2.224	2.22
1 italijanska lira	2.976	2.97
1 grška dragma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.90	9.90
1 nemška marka	13.54	13.50
1 poljski zlot	6.37	6.32
1 romunski lej	—338	—33
1 španska peseta	5.80	5.57
1 danska krona	15.217	15.12
1 švicarski frank	10.956	10.95
1 hol. gold.	22.84	22.81
1 turška lira, papir	26.90	26.90
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.50	56.50
1 norveška krona	15.21	15.23
1 brazilski milreis	5.20	5.20
1 argentinski pezos	18.70	18.70
1 švedska krona	14.23	14.20
1 egiptovski funt	283.40	283.30
1 albanski frank	—	10.90

Dinar je mednarodno krepak. Stanje skoraj neizpremenjeno, le peseta ima še vedno nestalno tendenco.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 419—421, 7% Blairovo posojilo 82 do 82.50, 8% Blairovo posojilo 91.25 do 93, 7% investicijsko posojilo 87 do 88 ponudba, tobačne srečke 25 ponudba, 4% agrarne obveznice 51—51.50, begluške obveznice 65.50—66, Rdeči križ 40 povpraševanje, posojilo državne hipotekarne banke 83.50—85, Seligmanovo posojilo 83—83.50.

Stanje skoraj neizpremenjeno vendar je tendenca nekoliko slabejša kot pretečeni teden.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 945—955, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 269 do 273, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 120 povpraševanje, Nar. banka 7700—7800 Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje.

»Trboveljska« je ob živahnem prometu nekoliko nazadovala. Porastla je »Praštediona«, ostalo čvrsto, neizpremenjeno.

Tržna poročila.

Konoplja.

Na tržišču v Odžacih so cene čvrste ter notira prvovrstno kmečko blago 4 do 4.75 Din, drugovrstno 3.25—3.75 Din, kardirana konoplja po 2.75—3.50 Din. Vrvarsko blago ima sledeče cene: št. 5 8 do 9 Din, borte št. 5 — 6.75 do 7.25 dinarjev; št. 6 — 9.25 do 10.25 Din, borte št. 6 — 7.25 do 8.25 Din.

Jajca.

Zadnjih štirinajst dni na tržišču jaje ni bilo posebnih sprememb. Ker je večji del potrebe, zlasti za konzerviranje že pokrit, je pričakovati prej znižanje kot zvišanje. Trenutno je naš glavni kupec Italija in deloma za boljše blago Švica. Franko Postojna se plačuje štajersko blago po 350 do 355 lir, ostalo naše blago pa po 300 do 320 lir za zaboj.

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzah notirajo sledeče cene (v oklepaju so cene pred tednom):

Žito na čikaški borzi: pšenica je šla za spoznanje navzgor ter notira 86.12 (84.50) centimov za bušel (27.21 kg). — Ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): koruza je šla zopet nekoliko navzdol na 55 (od 55.62) centimov; rž ima staro ceno ter notira 38 centimov; oves je porastel na 27.25 (26.50) centimov.

Bombaž je zopet nazadoval ter notira v Newyorku 9 (9.15) centimov za libro (0.45 kg).

Kava se je vsled že omenjene akcije brazilske vlade ponovno okrepila in notira v Newyorku vreča: »Rio« No. 7 — 6 (5.61) dolarja; »Santos« pa 9.25 (8.65) dolarja.

Električne žarnice.

Mednarodni kartel za električne žarnice, ki bi imel poteči drugo leto, je podaljšan za 20 let.

Holandski tisk objavlja, da se cene žarnic podjetja »Philips« znižajo za 20 %.

Še o stabilizaciji cen srebra.

Poročali smo že, da leži v nizki ceni srebra del krivde na svetovni gospodarski krizi, ker je s tem zmanjšana posebno kupna moč azijskih držav, kjer je uvedena srebrna valuta. Ameriški senator King je v tem oziru predložil vladi načrt, v katerem se zavzema za stabilizacijo srebra na ta način, da bi bila njegova vrednost določena v razmerju 20:1 nasproti zlatu, tedaj 20 kg srebra za 1 kg zlata. Ker so cene srebra danes veliko nižje, je težko verjetno, da bi se zamoglo ustvariti tako razmerje. Še večja ovira pa je velika, naraščajoča produkcija.

ŽIVINA.

Na zagrebškem trgu so pri goveji živini za neznatnost poskočile v ceni junice, voli in teleta pa so šli navzdol za 25 do 50 par pri kg žive teže. Sicer cene le malo izpremenjene.

Goveja živina se je plačevala: krave mlekarice 3000—4000 Din komad, za meso 3:50—6 Din kg žive teže; junice za rejo 2500—3000 Din komad, za meso 7—7:50 Din kg; voli I. 8:25 Din, II. 6:75—7:50 Din; biki 5:50—6 Din; teleta živa 7—8:50 Din, zaklana 10—11 Din, slaba teleta zaklana 8—9 Din.kg.

Konji so se plačevali par po 2800 do 8000 Din; konji za meso pa 1:50—2 Din kg žive teže.

Prašiči pitani 9—9:50 Din, nepitani 7—8 Din za kg žive teže; sremiski prašiči zaklani 11—11:50 Din kg; pujski (odojci) 60—130 Din komad.

Na ljubljanskem trgu so cene ob slabši kupčiji ostale skoraj nespremenjene, le teleta so šla navzdol za 50 par do 1 Din. Za kg žive teže se je plačevalo: voli I. vrste 7:50 Din, II. vrste 6:50—6, krave debele 4:50—6, krave klobasarice 2:50—4 Din, teleta 8—10 Din, konji so

Žito.

V Ameriki so šle cene pšenice neznatno navzgor. Na naših borzah, ki že itak notirajo dvojne cene nad svetovno pariteto, se stanje ni nič izpremenilo.

Iz kovinskega tržišča.

Cin je šel vsled zaključka v mednarodni omejitvi produkcije navzgor za 4 funte in 5 šilingov pri toni, tako da notira 103/12/6 za tono.

Baker je ponovno občutno padel ter notira v Newyorku 8:75 centa za funt cif evropska luka. S tem je dosegel najmanjšo ceno do danes. Tekom zadnjih treh let se je cena bakra znižala tako, da ima danes komaj tretjino vrednosti, ker je bila pred tem časom notacija 24 centov.

Železo je doseglo na mednarodnem tržišču najnižje cene ter notira šipkasto železo 3 funte 13 šilingov za tono.

Šebre so se v zvezi s pocenitvijo svinca pocenile v Nemčiji za 3—4 marke.

se prodajali po 3000—5000 Din, prašički za rejo pa po 100—120 Din.

Na Dunaju je cena goveje živine čvrsta ter ni kakih znatnih izprememb. Prašiči pa kažejo celo nagibanje k poboljšanju cen ter se je na zadnjem sejmu v St. Marxu plačevalo jugoslovansko blago prvovrstno po 1:45 šil, lahko in staro blago pa po 1:30 do 1:40 šil. za kg žive teže. Angleške križanke so po kvaliteti dosežale ceno od 1:25 do 1:50 šil.; mesnato blago je bilo primeroma dražje ter se je plačevalo po 1:30 do 1:60, dočim so bili stari prašiči cenejši ter so dosegli ceno 1 do 1:25 šilinga za kg žive teže.

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za neveste, ročne šopke, razno cvetlično listje, nagrobne vence izdeluje in nudi po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

Industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banovina

Edino domače večje slovensko podjetje te vrste.

Lesno tržišče.

Iz naše gozdne industrije.

»Drach«, lesna ind. d. d. v Zagrebu ima danes svoj občni zbor. Računski zaključek izkazuje ob delniški glavnici 10 milijonov dinarjev 634.328 Din dobička. Upniki znašajo 98.7, dolžniki 34.5, investicije 27.1 in zaloga 56.7 milijona dinarjev.

»Rujevac«, lesna ind. d. d. v Zagrebu, ki ima tudi danes svoj občni zbor, kaže sledeče glavne podatke bilance ob delniški glavnici en milijon dinarjev: upniki 14.848.031 Din, dolžniki 2.003.499, investicije 27.081.657, zaloga 2.300.034 dinarjev, dobiček 44.873 Din.

Avstrijska konkurenca na italijanskem lesnem trgu.

Pravkar se zaključujejo trgovinska pogajanja Avstrije z Italijo. V pogajanjih je Avstrija priznala različne ugodnosti za uvoz južnega sadja ter nekaterih industrijskih izdelkov, kolikor je pač to mogla storiti, da ne oškoduje preveč svoje lastne, dovolj močno razvite industrije.

Nasprotno pa je Italija priznala Avstriji znatne ugodnosti za uvoz rezanege in okroglega lesa. Ker se zadnje čase že itak težko občuti konkurenca Avstrije, zlasti koroškega lesa na tem našem najvažnejšem lesnem tržišču, je upravičena domneva, da bo po sklepu avstrijsko-italijanske trgovinske pogodbe ponovno najbolj občutno prizadeta naša lesna trgovina.

Skrajni čas in nujna potreba je, da poiščemo za naš les novih, stalnejših tržišč, zlasti v Franciji in Španiji ter v zemljah od Sredozemskem morju.

Avstrijska carina na les.

Po novi carinski tarifi bo znašala carina na les, ki se uvaža v Avstrijo po 2 zlati kroni za rezano in po 4 zlate krone za okroglo blago. Les, ki se uvaža v Avstrijo za industrijsko predelavo, (papirnicam, tvornicam za celuloza in plemeniti les za pohištvo) je še vedno carine prost.

DOBAVE.

150 m ladijskega poda nabavi do dne 11. junija Direkcija državnega rudnika Kakanj.

50.000 m desak nabavi do 11. junija Direkcija drž. rudnika Vrtnik.

5000 kg bukovega oglja nabavi do dne 11. junija Direkcija drž. rudnika Zabukovca pri Celju.

Podrobnejši pogoji so na razpolago pri Zbornici TOI.

Slavonska hrastovina in bukovina na milanskem trgu.

Cene za slavonsko hrastovino na milanskem trgu se gibajo v višini od 750 do 900 lir za prvovrstne ter od 600 do 700 lir za merkantilne deske. Slavonska bukovina ima ceno 500 do 540 lir za kub. meter.

Ali ste poravnali naročnino ?

Kolinska

TVORNICA

ČIKORIJE

Okusna in zdrava
je

KOLINSKA KAVA

Ljubljanska lesna borza.

Na borzi se še vedno ne opaža kakih znakov življenja, dasiravno je privatno trgovina za spoznanje oživela.

Notacija cen je neizpremenjena.

Zaključkov ni, vsaj ne kakih večjih.

Od povpraševanj je omenjeno samo za dobavo, tokom 75 do 80 dni sledeče: jelove trame, tesane uso Trst: 13/16 cm, 5 m dolžine, 90 m³; 15/20 cm, 8 m dolžine, 130 m³; 21/30 cm, 6 do 8 m dolžine, 135 m³; 16/30 cm, 6 do 10 m dolžine, 140 m³; 20/30 cm, 8 m dolžine, 35 m³; 20/20 cm, 6 m dolžine, 25 m³; 24/30 cm, 10 m dolžine, 15 m³.

NEMČIJA KOT LESNO TRŽIŠČE.

Položaj gozdarstva v Nemčiji se tokom zadnjih dvajset let ni skoraj nič izpremenil ter zavzema z gozdovi pokrita površina 126 milijona hektarov. Od zasajene gozdne površine odpada 71% na igličasto, 29% pa na listnato drevje.

Ce primerjamo gozdnato površino Nemčije s številom prebivalstva, ne more ta kriti lastne potrebe po lesu iz domačih gozdov ter je navezana na uvoz, ki znaša povprečno eno tretjino letne porabe, dočim se dve tretjini krijeta iz domačih gozdov. Izkoriščanje gozdov je v Nemčiji neprimerno večje kot pri nas, kar dokazujejo zlasti podatki o uvozu lesa v Nemčijo v zadnjih letih.

Dasiravno se v Nemčiji poraba lesa ni tako močno omejila, vendar je padel uvoz izza časov pred vojno, ko je znašal 4.876.800 ton, skoraj za polovico ter izkazuje lanski uvoz komaj 2 milijona 637.808 ton. Istočasno pa je za čudo porastel izvoz lesnih izdelkov iz Nemčije od 7689 na 8597 vagonov. Ti podatki sami najjasneje pričajo, kako krčevito in s kako velikim uspehom se Nemčija brani tujega uvoza, istočasno pa forsira svoj lastni izvoz. Posebno pri lesu je to močno občutljivo.

Ustanovljeno 1857

Franc Klemenc

tovarna salam in konzerv

Vič pri Ljubljani

Telefon 2785

Zahtevajte cenik!

Pridobivajte nove naročnike!

Nemški podatki vodijo igličasto in listnato drevje skupaj, ločeno pa za specialne vrste listnatega drevja: hrast, bukev, oreh itd. Vendar je uvoz specialnega lesa zelo majhen ter se večina uvoza (približno 94%) nanaša na mehki, igličasti les.

Udeležba naše države pri uvozu igličastega lesa v Nemčijo skoraj ne prihaja v poštev ter v najboljšem slučaju ne znaša niti polovice odstotka celokupnega uvoza.

Nekoliko boljši je naš položaj pri uvozu trdega lesa, zlasti slavonske hrastovine, kjer stojimo kot uvozniki za Poljsko (z 21%) in Rusijo (z 18%) na tretjem mestu s 17% deleža na uvozu. Pri ostalem trdem lesu zavzemamo četrto mesto z 10% deležem za Čehoslovaško (29%), ter Ameriko in Poljsko, ki sta uvozili lani po 12%.

Pri uvozu mehkega lesa, kjer mi skoraj ne prihajamo v poštev, je pred vojno pripadalo prvo mesto Rusiji. Sedaj pa se mora ta kosati za prvenstvo z zemljami, ki so bile poprej v njenem območju, zlasti s Poljsko, Litvo, Letonsko, Estonko in Finsko ter je lani njen delež na uvozu mehkega lesa v Nemčijo znašal 16%.

Ne pozabite poravnati naročnino!

Trgovski slovarček.

(Konec.)

Saison (sezona) — letna doba, v trgovini: doba ugodnega trgovanja.

Sabotaža — ovira normalnega poslovanja v podjetju.

Saldirati — poravnati; saldo — stanje.

Sconto — odbitek (popust) pri računu.

Secunda — druga vrsta.

Sekvester — oblastna zaplemba, prisilna oblastna uprava.

Servituta — služnostna pravica.

Skadenea — rok zapadlosti.

Societá — družba, društvo.

Solventen — plačilazmožen; **solvenca** — plačilazmožnost.

Solidarno — nerazdelno, drug jamči za obveze drugega.

Solidno — umerjeno.

Sondirati — pripravljati, predpripravljati.

Spediter — odpremlnik.

Stabilno — stalno, ustaljeno; **stabilizirati** — ustaliti.

Standard — splošno merilo; **standardna tipa** — tipa v splošni rabi; **standard**

vrednote — vodilna vrednost.

Status — stanje.

Statut — pravilo.

Stornirati — popraviti, preklicati.

Suficit — preostanek, dobiček.

Sukcesivno — postopoma, v gotovih presledkih.

Suma — vsota; **sumirati** — seštevati.

Taksa — pristojbina.

Talon — privitek k vrednostnemu papirju, na podlagi katerega dobi njegov lastnik nove kupone.

Tara — teža ovojnine.

Tel quel — obresti in stroški so zaračunani po tečaju.

Tendenca — nagibanje, nagnjenost.

Teorija — nauk, razlaga.

Teren — torišče, polje, krajevna oblika.

Teritorij — področje, krajevno območje; **teritorijalno** — krajevno.

Termin — dan zapadlosti; **terminirati** — določiti rok zapadlosti.

Terminologija — izrazoslovje; **terminus tehnicus** — strokovni izraz.

Tombante — vse, kakor pada od stroja (žage).

Transport — prevoz, prenos.

Transit — prehod, prepeljava blaga preko vmesnih držav.

Trasa — smer, določna smer za izpeljavo cest in prog; **trasirati** — določevati smer za izpeljavo.

Trasant — izdajatelj menice (trote,

Trasant — izdajatelj menite (trate, potezki).

Trata — menica-potezka, ki ima po zakonu tri tipične osebe: trasanta, trasata in remitenta (glej slovarček).

Triplikat — trojnik; **triplo** — v treh izvodih.

Type — model, vzorec, vrsta.

Uso — običaj; **usuelno** — običajno.

Vadij — vložek pri dražbah.

Valor — vrednost.

Valuta — oznaka denarne enote; tudi oznaka za pričetek obrestovanja določene vsote, korespondenčna kratica — **Va**.

Vis maior — višja sila.

Vista — na ogled.

Zirkular (cirkular) — okrožnica.

Žirant — menični porok.

$\frac{1}{2}$ — pol, potom, po posredovanju.

Producent — proizvajalec, pridelovalec; **produkeija** — proizvodnja, pridelek;

producirati — pridelovati, proizvajati.

**XI. Velesejem
v Ljubljani**

**30. maja do
8. junija.**

Največja tovrstna prireditel v državi. 40.000 m² površine, 10 razstavnih zgradb, preko 750 razstavljalcev iz tu- in inozemstva. Tovarn. cene vseh vrst blaga. **Specijalni oddelki: vsakovrstni stroji za obrtnike, poljedelski stroji, pohištvo, avtomobili, tekstil, usnje, papir.** Stanovanja preskrbljena. Obsežno zabavišče. 50% popust na železnicah. — Legitimacije po Din 30 — prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trg. in obrtn. organizacije, velesejm. urad. Posetite velesejm! Izplača se Vam!

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

Lastnik: Konzorcij za izdajo strokovnega tednika »Mali trgovec«. Za konzorcij in uredništvo: Lojze Zaje. Za tiskarno »Merkur«: Otmar Michálek, oba v Ljubljani.